

ZO PAKT U ONLINE SOLLICITATIEGESPREKKEN GOED AAN

Het wel en wee van kennismaken in 2D

Bij veel goede reacties op een vacature kunt u ervoor kiezen om sollicitanten eerst in een digitale meeting te spreken. Het scheelt de kandidaten tijd, geld en moeite als ze niet meteen op kantoor hoeven komen opdraven, en in een digitale meeting krijgt u ook een goede eerste indruk. Voor u als manager biedt het ook flexibiliteit, want u kunt de gesprekken thuis, onderweg, op kantoor of op een externe locatie afhandelen.

In een digitaal sollicitatiegesprek, bijvoorbeeld via Zoom, Microsoft Teams of Google Meet, is de non-verbale communicatie (zoals lichaamshouding en mimiek) beperkter dan in een fysiek gesprek. Toch kunt u zeker in eerste instantie online met sollicitanten kennismaken. Voor een eerste indruk, maar ook om te toetsen of vraag en aanbod wat betreft de arbeidsvoorwaarden over-

brugbaar zijn. Het is ook een waardevol instrument bij het werven van internationale kandidaten; die hoeven geen halve wereldreis te maken om mogelijk een baan in de wacht te slepen. Met online sollicitatiegesprekken kunt u een longlist terugbrengen tot een shortlist.

Senang

Veel sollicitanten zullen zich ook meer senang voelen bij een gesprek vanuit hun eigen woning, in plaats van in een statig herenhuis of klinisch bedrijfsverzamelgebouw. Daarnaast is het maar de vraag of het noodzakelijk is om sollicitanten altijd live te zien. Natuurlijk wel als u een vacature heeft waarbij veel moet worden samengewerkt met anderen, maar voor een solistische functie geldt dit al een stuk minder.

Inschatten

Verderop in het selectietraject is een fysiek gesprek zeker aan te bevelen. Naast de inhoudelijke antwoorden vertellen de eerder genoemde non-verbale signalen

u namelijk veel over de sollicitant. Daarnaast kunt u in een gesprek 'on the spot' makkelijker ingrijpen, bijsturen en doorvragen. U krijgt ook een beter beeld of de kandidaat in het team zou passen, en de sollicitant kan na een gesprek op locatie beter inschatten of hij in deze werkomgeving, en met de collega's die hij in het voorbijgaan gezien heeft, wil werken.

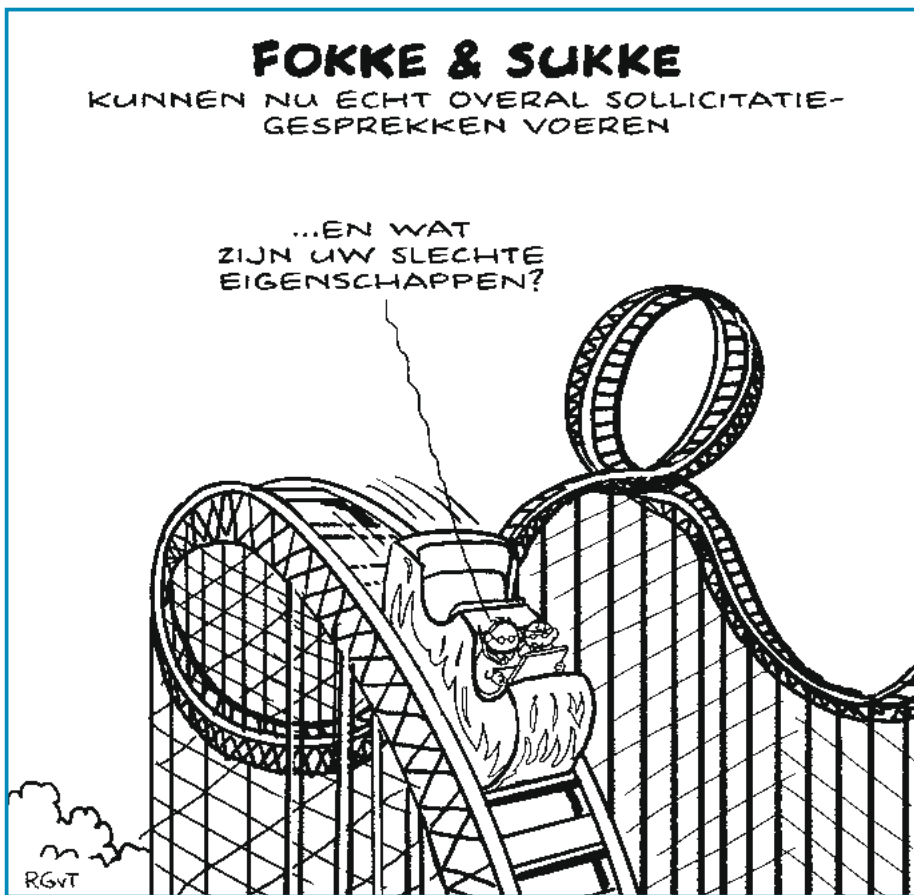
Mentaal

Er is een keur aan tips te geven om een digitaal sollicitatiegesprek succesvol te laten verlopen:

- Benoem al in de vacaturetekst hoe de procedure eruitziet en dat het eerste gesprek digitaal plaatsvindt.
- Laat de kandidaat ruim van tevoren per e-mail weten welke vergadertool gebruikt zal worden en stuur eventueel een praktische handleiding van het vergaderprogramma mee.
- Test de vergadertool na installatie eerst intern met een aantal collega's.
- Stuur de kandidaat ruim op tijd de vergaderlink. Hiermee heeft ook de sollicitant de gelegenheid de boel te testen.
- Geef aan wie voor technische vragen het aanspreekpunt is en hoe deze persoon het beste benaderd kan worden.
- Laat meteen weten hoe te handelen als de verbinding wegvalt.
- Informeer de sollicitant wie bij het gesprek aanwezig zullen zijn, zodat hij zich hierop mentaal kan voorbereiden.
- Nodig maximaal twee medeselecteurs uit. Bij meer vergaderdeelnemers is het in een digitale omgeving lastiger om een goed gesprek te voeren.

Impliciete vooroordelen

De kans op vooroordelen is groter bij een fysiek dan een digitaal sollicitatiegesprek. Zo kregen obese sollicitanten in een onderzoek even positieve beoordelingen als slanke kandidaten, zolang hun gewicht verborgen bleef. Zodra het gewicht bekend was, werden de zwaardere kandidaten voor alle functies minder geschikt geacht. Ook voor niet-fysieke banen. Het komt door hardnekkige impliciete vooroordelen. 'Lui' en 'slordig' blijken nog altijd vaak associaties bij overgewicht.

- Stem met de medeselecteurs de gespreksaanpak af. Wie opent en sluit het gesprek, en wie vraagt wat?

Rolverdeling

Een sollicitatiegesprek is sowieso een spannend moment en die spanning wordt niet minder als iemand online gaat solliciteren. De volgende tips kunnen bijdragen aan meer rust bij uw kandidaten:

- Laat de sollicitant van tevoren of bij de aftrap weten dat deze wijze van gesprekken voeren voor u ook een relatief nieuw fenomeen is.
- Licht de rolverdeling van de medeselecteurs expliciet toe. Bijvoorbeeld dat de één de soft skills van de kandidaat gaat toetsen en de ander zijn specialisme kennis zal bevragen.
- Vertel de sollicitant dat als er even een stilte valt dit 'een moment van schakelen' tussen de selecteurs is. Dit uitspreken maakt een stilte minder beladen.
- Benoem dat u en de andere selecteurs tijdens het gesprek aantekeningen zullen

maken. Dit vindt namelijk buiten beeld plaats en de sollicitant weet dan tenminste wat er gebeurt.

Tegenlicht

Vergeet tot slot de puntjes op de i niet:

- Zorg dat u een ruimte voor uzelf heeft geregeld waar u niet wordt gestoord tijdens het gesprek.
- Denk goed na over waar u met uw computer gaat zitten. Een rommelige achtergrond leidt af en geeft een weinig professionele indruk.

- Ga zeker niet voor een notitiebord met vertrouwelijke informatie zitten!
- Draag kleding die representatief is voor uw organisatie. Is de bedrijfscultuur informeel of dragen de meesten een (mantel)pak?
- Controleer of uw laptop en telefoon voldoende opgeladen zijn.
- Voorkom dat u wordt gestoord door pop-ups en piepjes van binnenkomende mails en afsluitende applicaties.
- Zorg voor voldoende (dag)licht op uw gezicht en vraag de sollicitant hetzelfde te doen. Iemand die met zijn rug naar het raam zit, is door het tegenlicht minder zichtbaar.
- Draai uw smartphone tijdens het gesprek met het scherm naar beneden en zet een tweede computerscherm uit. Met andere woorden: geef de sollicitant uw onverdeelde aandacht.

Opgenomen

Een mooie bijvangst van online sollicitatiegesprekken is dat ze, uiteraard na toestemming van de kandidaat, op te nemen zijn. Zo kunt u de gesprekken op een later moment naast elkaar zetten en de antwoorden analyseren. Beantwoord ook de volgende vragen:

- Met welk rapportcijfer waardeer ik het online gevoerde sollicitatiegesprek?
- Wat ga ik in een volgend gesprek anders doen om dit cijfer met één punt te verhogen?

*Jacco van den Berg, Van den Berg Training & Advies (vandenbergrtraining.nl) en auteur van de boeken *Het Prestatiemenu* en *Het GROTE gesprekkenboek*, e-mail: info@vandenbergrtraining.nl*

Onderkant net zo representatief als bovenkant?

Bij thuiswerken is het verleidelijk om in uw huispak achter de pc te kruipen. Maar als u tijdens een digitaal sollicitatiegesprek onverhoopt moet opstaan omdat de pakketbezorger maar blijft aanbellen, geeft het verre van een goede indruk als uw versleten joggingbroek in beeld komt.

Neem een online sollicitatiegesprek dus net zo serieus als een fysiek gesprek en trek kleding aan die u op kantoor ook zou aantrekken. Als u uzelf serieus neemt, is de kans groter dat de persoon aan de andere kant van de digitale verbinding dat ook doet.